

APLINKA, KURIOJE NORISI GYVENTI IR KURTI (S)

Požiūrio kaita, sėkmingą teritorijos plėtrą matuojant pagal gyvenamosios aplinkos ir gyvenimo kokybę

// Hibridinis renginys, 2025-05-14, 9.30 -16.00 val.

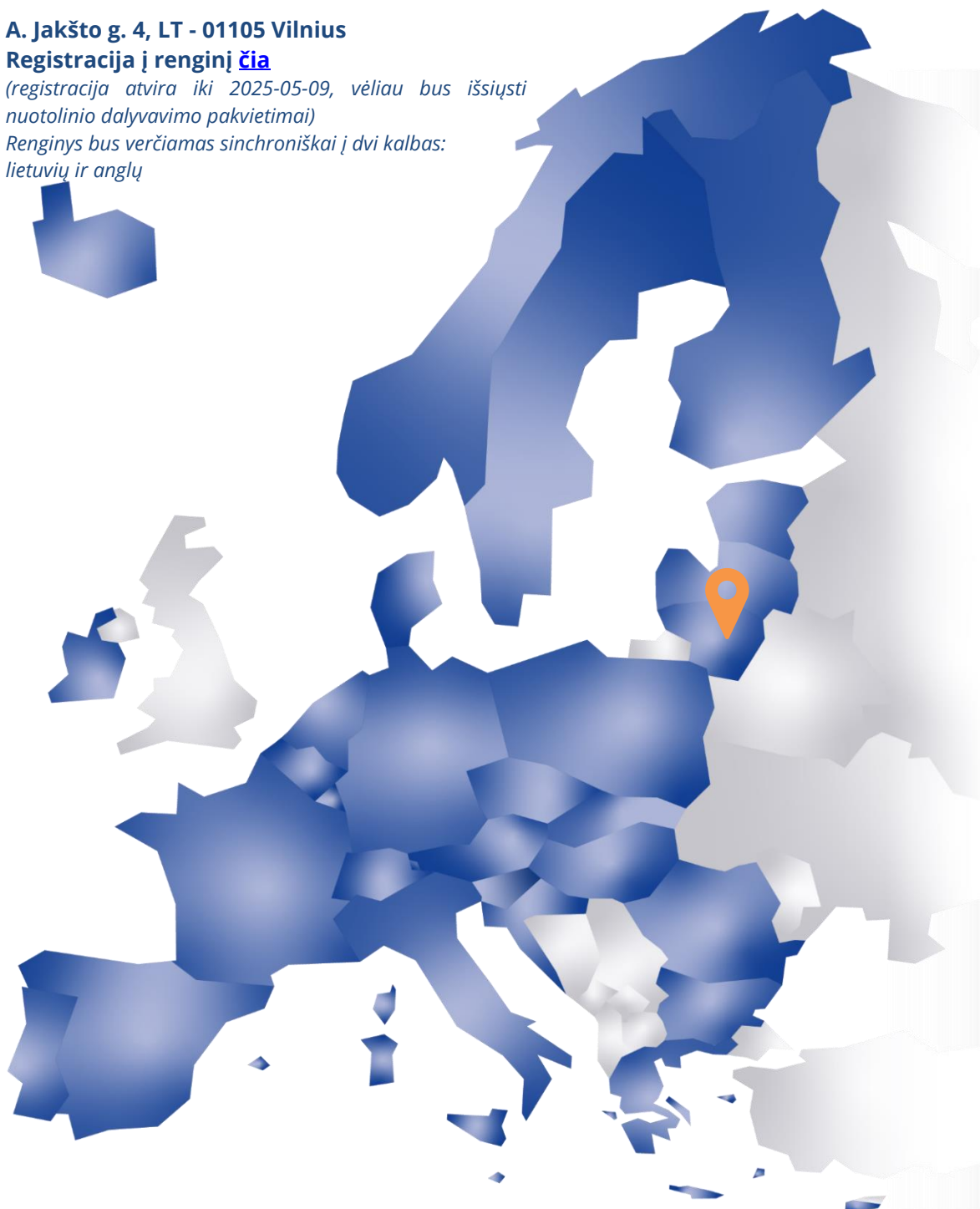

A. Jakšto g. 4, LT - 01105 Vilnius

Registracija į renginį [čia](#)

(registracija atvira iki 2025-05-09, vėliau bus išsiųsti nuotolinio dalyvavimo pakvietimai)

Renginys bus verčiamas sinchroniškai į dvi kalbas:
lietuvių ir anglų

// Renginio tikslas ir kontekstas

Renginio metu, ekspertai pristatys tris naujausius ESPON programos dokumentus pagal vieną iš aštuonių ESPON tematinių veiksmų temą - „**Perspektyva visiems žmonėms ir teritorijoms**“ ([angl. Perspective for all people and places](#)), kurie jau yra arba bus parengti 2025 m.

Šios temos dokumentų tikslas yra plėtoti žinių ir įrodymų (duomenų) bazę apie augančios ekonominės ir socialinės konvergencijos (suartėjimo) teritorinius modelius, analizuojant įvairias politikos strategijas, skatinančias siekti platesnių kolektyvinių tikslų (klestintis vystymasis, įtrauktis, teritorinis teisingumas, gyvenimo kokybė) ir tai, kaip į teritorijų planavimo politikos formavimo procesus įtraukti visas suinteresuotąsias šalis.

Aplinka, kurioje gyvename yra įtakojama begalės veiksmų, tačiau dar ne visi aplinkos kokybę įtakojantys veiksniai yra pakankamai išgryninti ir / ar įvertinti, ypač kalbant apie teritorijas, turinčias istoriškai susiformavusių ypatumų. Šių duomenų spragą ESPON bandė užpildyti **2019 m.** parengiant taikomąją analizę **HERITAGE** - „Materialusis kultūros paveldas kaip vienas iš strateginių teritorinės plėtros išteklių: poveikio žemėlapis, parengtas naudojantis Europos socialinių ir ekonominių rodiklių rinkiniu“ ([angl. HERITAGE- The Material Cultural Heritage as a Strategic Territorial Development Resource: Mapping Impacts Through a Set of Common European Socio-economic Indicators](#)) bei **2022 m.** taikomuosius tyrimus **HERIWELL** - „Kultūros paveldas – Europos regionų visuomenės gerovės šaltinis“ ([angl. Heriwell Cultural Heritage as a Source of Societal Well-being in European Regions](#)). **2025 m.** abu šiuos dokumentus apjungė ESPON tikslinė analizė **HERMES** - „Materialaus kultūros paveldo satelitinė sąskaita – metodinė struktūra“ ([angl. Material cultural heritage satellite account – methodological framework](#)).

Mūsų gyvenimui labai svarbu aplinka, kurioje gyvename, tačiau dar svarbiau - mūsų gyvenamasis būstas. Pastaraisiais metais tai tapo bene svarbiausiu Europos sąjungos šalių prioritetu - prieinamas, tačiau - kokybiškas būstas. ESPON 2025 m. pristatys itin svarbų Europos tyrimų projektą **HOUSE4ALL** - *Galimybė visiems žmonėms įsigyti prieinamą ir kokybišką būstą* ([angl. Access to affordable and quality housing for all people](#)), kuriame bus išanalizuota visos ES šalių būsto situacija ir pateiktos rekomendacijos politikos formuotojams, rengiantiems prieinamo ir kokybiško būsto įsigijimo politikos strategijas.

Gyvenimas vyksta ten, kur gyvenama ir ten, kur gyvena. Tiek Europoje, tiek visame pasaulyje, bene naujausios gyvenimo tendencijos, deja, yra retėjanti, senstanti visuomenė. Nauji laikai verčia naujai pažvelgti į dalykus. ESPON tikslinė analizė **RURALPLAN** - Inovatyvus planavimas besitraukiančiose visuomenėse ([angl. Innovative planning in shrinking societies](#)) kviečia naujai traktuoti teritorijų vystymąsi ir plėtrą - t.y. jos sėkmę matuoti jau nebe pagal didėjančią gyventojų skaičių, o pagal likusių gyventojų gyvenimo kokybę konkrečioje teritorijoje, nepaisant „prastėjančių“ demografinių rodiklių. **RURALPLAN** rengėja taip pat pristatys ir šio planavimo įrankį **RUPIL** - Kaimo vietovių planavimo ir inovacijų laboratorija ([angl. RUPIL - Rural Planning and Innovation Lab](#)), kurio esminis veiksnys - teritorijoje gyvenančios visuomenės narių įsitraukimas planuojant šią teritoriją. Kuo didesnė planavime dalyvaujančių asmenų ekspertizė, išsilavinimo, požiūrio įvairovė - tuo geriau!

ESPON ekspertams antrins Lietuvos atstovai, šias temas analizuodami pristatant besitraukiančius Lietuvos miestus, jų situaciją, esamas ar planuojamas politikos strategijas; apžvelgs miestų, gyvenamosios aplinkos įtaką žmogaus gerovei per socialinę ir kultūrinę prizmę. Lietuvoje veikiančių inovatyvių, iniciatyvių ir aktyvių bendruomenių atstovai pasidalins patirtimi kuriant savo gyvenamąją aplinką besitraukiančiose teritorijose.

// Programa

9.30 – 10.00	Rytinė kava
10.00 – 10.15	Pristatymas
	Pranešėjai:
10.20 – 10.45	// Dr. Selim Banabak Vienos universiteto (angl. Vienna University of Technology) tyrėjas ir dėstytojas HOUSE4ALL - Galimybė visiems žmonėms įsigyti prieinamą ir kokybišką būstą (angl. Access to affordable and quality housing for all people) (ERP- Europos tyrimų projektas)
10.50 – 11.15	// Dr. Tadas Šarūnas , Klaipėdos universiteto tyrėjas <i>Būsto politika Lietuvoje: ar jos vaizduotę galėtų įkvėpti bendruomeninio būsto praktikos?</i>
11.20 – 11.45	// Dr. Alessandra Gandini , Tecnia tyrimų instituto (angl. Tecnia-research centre), vyresnioji mokslo darbuotoja HERMES - Materialaus kultūros paveldo satelitinė sąskaita – metodinė struktūra (angl. Material cultural heritage satellite account – methodological framework)
11.50 – 11.55	ESPON apklausa SLIDO platformoje <i>Auditorijai pateikiama keletas klausimų dėl ESPON, taip pat čia galima pateikti klausimus pranešėjams, į kuriuos jie atsakys diskusijos metu</i>
12.00 – 12.55	Pietūs / Popietinė kava
13.00 – 13.25	// Mindaugas Pakalnis , Statybos sektoriaus vystymo agentūros (SSVA) padalinio vadovas
13.30 – 13.55	// Ulla Higdem , Vidinės Norvegijos universiteto (angl. University of Inland Norway) profesorė RURALPLAN - Inovatyvus planavimas besitraukiančiose visuomenėse (angl. Innovative planning in shrinking societies) bei RUPIL - Kaimo vietovių planavimo ir inovacijų laboratorija (angl. Rural Planning and Innovation Lab)
14.00 – 14.25	// Guoda Bardauskaitė , bendruomenės „Miško uostas“ bendrąjį kūrėją
14.30 – 14.55	ESPON apklausa SLIDO platformoje <i>Auditorijai pateikiama keletas klausimų dėl ESPON, taip pat čia galima pateikti klausimus pranešėjams, į kuriuos jie atsakys diskusijos metu</i>
15.00 – 15.45	DISKUSIJA <i>Dalyvauja visi svečiai</i>
16.00	PABAIGA